

Pol hūjsuru a kibaru dōndugu konj gaabi (1:6-2:21) Pol hūjsuru ke a Kibaru dōndugu konj, gu dūm ten ten la

1 A posuu

1 ¹ M posuru na, mko Pol ani le Zezi tomo, a fubi dō tūngu mu , a fubi dō bagi mu a tomo, la Zezi Kiristi, la a Dufre v sa ani fegeti dī hoj la bagi mu a tomo, ² mko la v sabu sörba bunma la mu wē dūrū posuru nakə bunma pa Zezi a nyov menti n dōndreu hun wē Galaaşı halumi konj ni: ³ Maana a Dufre v sa, la v Daῆsa Zezi Kiristi hoj bagi na ni la dī bəəni tugo la na. ⁴ Zezi Kiristi hoj pane dī pumde da a Dufre hūs v wali zaabi, la dī tigi hu nyaj duniya zaabi konj dabri ni, kana a Dufre v sa hoj bojse gu. ⁵ Maana a dubey bagi a Dufre nyvngu hali a bada

Pol hūjsuru ke a Kibaru dōndugu konj, gu dūm ten la

⁶ Na wali hej te mu girisi, kun na kimate wole wole na dugu a Dufre ani yuri na a Kiristi hoj zambaani ni da na yav debu hilo dōndu sōrgu ni. ⁷ Kunde hilo dōndugu sōrgu go; a foma bunma boj ba zunugut na humnī la ba tugatu a Kiristi hoj hilo dōndugu konj da la wē. ⁸ La hali fv, mbaa gu kunde didum vko tilleni la, wala a maleeka la siri a dōba ni dī be sebu na ni a hilo dōndugu kun ba yele a hilo dōndugu kun v da sēbe na ni konj maana a Dufre si dī. ⁹ M gōta m bo na ni kun m da bole na ni konj: «Hali a fu bene sebu na ni a hilo dōndugu kun ba yele a hilo dōndugu kun na sojē konj, maana a Dufre si gu daῆsa. ¹⁰ La masaj nuj, na humnī ni, mko yata da m dōŋsəl a fumabu buna, wala m yata da m te a Dufre humnī? Mko yata da m dōŋsəl a fumabu buna wala? Hali m yatuka da a fumabu buna dōŋsəl la mu, m da ba bagra a Kiristi hoj bɔrga.

A hilo dōndugu kun siri Zezi ga sebre

¹¹ Mu sabu, m bolu na ni ke a hilo kun m sēbe na ni konj, a fubi ga dō gu sure, ¹² m ba da gu a fubi ga, m ba sebe gu fubi ga, la Zezi Kiristi hoj la pa m hɔrɔ gu. ¹³ saba, na da dōmōne kana la mu pote kunnū m yommu a zuyfuma bej bɔrv konj: m da hunne bunma patt Zezi a nyov bej ni, m hūjsuru ba a bɔne m yati kana pati ba seere sum fası. ¹⁴ M kūse zaagu mu dombə bej tilleni kunnū m da yommu vko zuyfuma bej bɔrv konj, saba m da pane mu dudurū v kagama manu konj sorjem ni. ¹⁵ Gu tere a Dufre humnī, Dī zō mu Dī tigi zaa m wē mu nya fɔru yoro, la dī bagi mu ni dī yuri mu da m bagi ani wōl dī ni; ¹⁶ gu tere a Dufre humnī dī kereti mu ni dī bi hoj da m wey dī weygā a digə bunma ba yele a zuyfuma bej ni. Leni m ba yaa yari fv kā ga a segeləm, ¹⁷ m ba yaa Zervzalem da m yau na bunma fendi mu ba bagi Zezi tombə namba, m gonde da m yav Arabi sēñende ni, la m go hagatu m be Daması.

¹⁸ Gu zenə i tā belleni, m bene yav Zervzalem da m yav hɔrɔ Piyeri (Sefası), la sōyā fi la i nom m tuge dī ga. ¹⁹ La hali Zaki a Daῆsa nyimde hoj dō, m ba na Zezi tombə bej fv mbaa didum. ²⁰ Kun m wārgi na ni konj, a Dufre le mu kāseti sa m ba wollə. ²¹ Guvko belleni, m yaa a halmi hun ba yiti Siiri la Silisi hej ni.

²² Bine a nyov patiba bunma wē Zude bej bēy mu. ²³ Ba da dōmōne da ba bolu ke: « a fu ani da hūjsuru a nyov patiba bej a bɔne la dī yati kana dī pati ba seere sum pote nandi, masanjko dī tugate, dī wote dī tiri fee a bɔrv kun dī da yati dī sumgu konj hilo dōndugu konj.» ²⁴ Guvko gulle ba da nanta a Dufre mu furo ni.

Kana Zezi tombə sörba namba sojē ke Pol mu a tomo la

2 ¹ Gu zenə fi la inā belleni m gōne m yav Zervzalem mu la Barnabası; m hōgle Titi mu m yov. ² Bine, m yaa la dej, saba a Dufre la bo mu ni m yav, kun m tere mu la a kōyba namba tuge la dombə v ten ten, m hūjsu ba a hilo dōndugu kun m

sebru binma ba yele a zuyfuma tilleni kon. M bage le kun m funu ka kun m wole wala kun m wällu be bagi bindu.³ La mbaa mu yafu dondo Titi kun le a gerekü (ani ba yele a zuyfu), ba ba kammane di ke di zu a bangu.⁴ La gu durv, a nyov patiba bunma ba yele a nyov patiba gille ben bojse gu bagi le, bakə zue la u tilleni, da ba kerem ba ye a gille daam kun u hñfū kun siri Zezi Kiristi ga nañgu, ba bojə da ba gorgı hu Moyızı deyley bɔrı nt kɔyndé.⁵ U ba soje u dɔmɔ ba mbaa dige, kun patu a hilo dɔndu koj nyov fēy na nt.⁶ La bunma ba yeli mbala a kɔyba namba, kun la ba pote ba gane mu nyu, saba a Dufre yiba ni a fubi durv a fubi la, bakə ba dake kaŋ kā mu hilo koj ni;⁷ La ba na ke a Dufre bole m ti fee a hilo dɔndu koj bunma ba yele a Zuyfuma ni, kana di bole Piyeri ti fee a zuyfuma ni.⁸ saba, a Dufre ani bagi Piyeri a tomo a zuyfuma benj tilleni, la bagi mko mu a tomo bunma ba yele a zuyfuma benj tilleni ni.⁹ Zaki, Piyeri la Zaŋ, bunma le a tīngə kana a Dufre dan koj ni, kun hore a hárav kun a Dufre pane mu, ba ti mu la Barnabası nt a wɔnde digre kun hñjsuru ke ba soje hu: kɔ, vko yaga bunma ba yele a zuyfuma benj ga, la, bakə yau a zuyfuma ga.¹⁰ Ba bole hu ni da, ke u hñnduru ba fara samba benj wal; gukɔ, a kaŋ kun m bage la mu bunde durv la.

Kana Pol wole Piyeri

¹¹ Gukɔ belleni, Piyeri kun bene be Antiosi , m weye di ni saba di zɔŋge.¹² saba, a fuma la siri Zaki ga ba be; kun fendi a fuma namba benam, Piyeri da dura la bunma ba yele a zuyfuma benj. La kun bakə bene, di labate di gille dt ba woromsura ba kɔyndé lay, kun di fonu bunma be namba, saba bakə yikri la a bangu walt benj.¹³ A zuyfuma nyov patiba sɔrba namba hagatı nyiyā hī hī samba Piyeri kana, mbaa Barnabaası bage ba kana.¹⁴ Kun m na ba ba yafa a nyov yoro kana a hilo dɔndugu koj bole gu, m bole Peyerit ni a fuma duru yigant: Nkɔ a zuyfu ba feye yere, a zuyfu kana hemē du fey, naana n dey n kaman bunma ba yele zuyfuma fey mbala zuyfuma ?

¹⁵ Uko, u hole a zuyfuma la hu, u ba yele digə sɔrba benj, bunma ba bēy a deyley koj.¹⁶ La gu durv, u nyaa ke a fubi ba dey di bagi a fu ani maki a Dufre yibre ni kun di yommu a deyley koj gille, la di bagura a fu ani maki a Dufre yibre ni, di pane Zezi Kiristi hoj a nyov. Uko a Zuyfuma benj mu pane Zezi Kiristi hoj a nyov kon gille, la ka gu be bagi kun v soje a deyley koj gille la. Saba, fu bi kā ba dey di soj a deyley di da a Dufre ye di ani maki di yibre ni.¹⁷ La hali kun u boj u bagi bunma maki a Dufre yibre ni a Kiristi hoj zabaani, u ba yommə a deyley koj, pane zuyfuma sɔrba yeli hu a zaabi bagıriba bunma bēy a deyley benj kana, koj yata gu bo a Kiristi hoj la ti hu a wali zaabi bagam ni wala? Lay!¹⁸ saba, hali a fu bole ke Moyızı deyley ba dey gu pa di bagi ani maki a Dufre yibre ni, la di hagatı di gɔ hi, ni dikɔ le a tārɔ.¹⁹ Moyızı deyley koj kaŋey kue mu la, kun pati m fey a feyley kun te a Dufre humni. M sibə a dāyrē gaarv nyuni la a Kiristi:²⁰ M feyfu kɔyndé, la mko dɔ feyfu kɔyndé, a Kiristi hoj la feyfu mu yoro. M pane mu nyov durv a Dufre bi hoj ni m feyfu mu duniya yere feyley, saba dikɔ la bonsu mu hali gu te di soj mu tige di sibv mu sum.²¹ M ba bagura a Dufre bagam koj bindu, saba hali Moyızı deyley koj patuka a fu da a makam a Dufre yibre ni, kɔ a Kiristi hoj sibə bindu.

A fu ani pa Zezi a nyov diko a Dufre yeli ani maki di yubre ni

3 ¹ Nakɔ Galaati samba a humni goore samba, bunma ni ba hñjse fas ke ba baŋe Zezi Kiristi hoj ba ku, naana na dñgvuru fuma sɔrba zɔgɔm na?² Yorbəm dum da m boj na yoro zigiu hī hej tilleni: kun na soje Moyızı deyley kun bole ni na da a Dufre Lejkəm, wala kun na dɔmɔne a hilo dɔndugu koj la na pa a nyov ni na da a Dufre Lejkəm?³ Niŋ durv na go a humni ? A yabrey kun na kurge la a Dufre Lejkəm gaabi, na yagu kendigi masaj la a fubi tarey gaabi ?⁴ Hun na na hej durv bindu la?

1 həndi ba dey i bagi bundu. ⁵Dəmə-na köynde, a Dufre kun patı na dı Lejkəm la dı bagrı a häyndev na tullenı koj, dı bagra gu la kun na bagrı kun a deyley bole, wala kun na pane a hilo dəndvugı koj a nyɔv gille la?

⁶Gu wärge a Dufre tute ni : «Abraham pane a Dufre a nyɔv, la a Dufre yele dı a fu ani maki Dikə a Dufre yibre ni.» ⁷Kö hörnəna gu: a nyɔv patiba le Abraham gunda. ⁸Gu tənge kun ba wärge a Dufre tute koj yoro ke a Dufre pata la bunma ba yele a zuyfuma bagi a fuma bunma maki dı yibre ni a nyɔv panam gille. Gukö gille, a Dufre fende dı sebū Abraham ni a hilo dəndvugı koj: “M tura a dunigə digəmə dvrı nyuni a barke nkə zambaantı ni.” ⁹Abraham pane a nyɔv, la a Dufre te dı ni a barke, niñ kana mu, bunma patı a nyɔv dvrı a Dufre tura ba ni a barke Abraham kana.

A siem la defu a Deyley ni ; a feyley la defu a nyɔv panam ni

¹⁰Kunde bunma dvrı teegi kun ba bagırı Moyizi deyley kun bole gu bagi ni, a siem wē ba nyuni. saba a Dufre tute koj yoro gu wärge ke: maana a Dufre si ani dvrı ba sonta kun dvrı wärgi a deyley tite yoro, da dı bagırı kun gu bole. ¹¹Həndi, fu ba dey dı bagi ani maki a Dufre yığanı kun dı bagırı kun a deyley bole. saba, a Dufre tute koj yoro gu wärge ke: “Ant a Dufre yele dı make dikə a Dufre yibre ni, feyra a nyɔv panam gille.” ¹²Bine, a deyley la a nyɔv panam ba yeli gu dvum: a Dufre tute bole: “ Ant bagi kun a deyley bole feyra iko gille.” ¹³La a Kırıstı yebtu hu a siem hun wē v nyuni hej ni, dı tugi hu a siem hun a deyley hej sie hej ni; saba, a Wärguru bole: “A fu dvrı ani ba gore a däyrə koj nyuni a Dufre sie dı la.” ¹⁴Koñka bage, da Zezi Kırıstı hoj zambaantı ni, a digəmə bunma ba yele a Zuyfuma digə da a barke kun a Dufre bole dı pata Abraham ni. Nuñ la, v dvrı pane a Kırıstı hoj a nyɔv, v dara a Dufre Lejkəm hun Dı bole dı pata hu la hej.

Pa a Dufre kun bole dı bagra ni a nyɔv la wē yığanı Moyizi Deyley ni

¹⁵M zanta a kaç kun na nyaa da m sebū kaç, haltı fv duge dı hilo la dı sıbı, fu kā ba dey dı bagi dı hilo koj bundu wala dı dakı gu ni kaç. ¹⁶Nuñ, a Dufre tute koj yoro, a Dufre da bole ke Dı tura dı barke Abraham la ani sıri dı ni hoj nyuni. Gu ba bole ke: “la bunma sıri dı ni”, mbala a fuma zaagu la; la kun gu bage fu dvum gille, dı bole: “Ant sıri n ni”, kun yatti gu bo ke a Kırıstı hoj la. ¹⁷Ye kun m boj m bo: A Dufre duge a hilo la Abraham. Zenə zaŋgvüş nā la fintă gukö belleni, a Deyley bene, nuñ a deyley ba dey gu yey kun a Dufre bole dı bagra; haltı gu deyka, a Dufre kun da bole dı bagra Abraham ni koj bagra bundu. ¹⁸La haltı kun a Dufre kun patı a fuma nangı darika a deyley gille, gu ba yele köynde kun a Dufre bole dı bagra nangı. Bine kun a Dufre bole dı bagra nañgu gille dı bage Abraham ni

¹⁹Kö, a se gille a deyley bene? Gu bene daki kun a Dufre da bole dı bagira nangı ni, da gu pa v tääm kereti, gu daalı ani le ani sıri Abraham ni hoj benam. Dikə ni la kun a Dufre da bole dı bagira hu ni nangı.

A Dufre pane a maleekav a Deyley koj da ba be pa gu a fuma bu ni; ba yomne gu la a fubi, gu te a fomabu. ²⁰Bine, ani wē a fu la a fu tullenı da ba maki go kun dı fürlı, gu kunde fu dvum ni da la; kunde, a Dufre, dikə gille ten ten la pa gu Abraham ni.

²¹La koñka yata gu bo ke a deyley tārā kun a Dufre da bole dı bagira koj? Lay! Haltı maana a Dufre pa a fubi a deyley kun patı dı fey a feyley gille gille, a fubi deysira dı bagi ani maki a Dufre yiba ni a deyley nañgu gille.

²²La a Dufre tite koj bole ke a walı zaabi hale a duniya koj fuma bej dvrı, kun patı a Dufre pa kun Dı da bole nañgu a nyɔv patiba, kun ba pane Zezi a nyɔv gille.

²³Kun fendi a nyɔv panam Zezi bərvı koj benam, a deyley koj bage hu la a kasıv bu kana, v da wē a kasıv dañ ni gu daalı a nyɔv panam bərvı koj kun bellni pəndəti

²⁴Nuñ, a deyley bage v yelo gu tuntı hu kala gu yaa te a Kırıstı hoj benam, da v pa

Dı a nyɔv u da v bagi a fuma bunma maki a Dufre yibre ni. ²⁵ Masaj kun a nyɔv panam bene be, a yelo nandı go gaabi u nyuni kɔynde.

²⁶ Saba na dvrı a Dufre gında la na kun diyē la Zezi a nyɔv panam hej gille. ²⁷ saba, na dvrı mente la a Kırıstı hoj kun na soje a hem mireləm di seere ni koj gulle; a Kırıstı lige na a bangaaare kana. ²⁸ Ke a Zvıfı la ni wala ani ba yele zvıfı, ke a bɔrga la ni, wala a borkin la ni, ke a kēn̄ı la ni wala a bɔr la ni, i dvrı go wali; saba na dvrı bage gu dvım Zezi Kırıstı hoj menti-dondre koj yoro. ²⁹ Halt a Kırıstı hoj la halfı na, Abraham ni na sure, la na dara kun dvrı a Dufre bole ke pata

4 Abraham la bunma sıri di ni. N ba yele a bɔrga kɔynde a Dufre bi la ni

¹ Kun m boj bo le nuj: ami tırı tıbu kun wakati di fefyfı du wırfı dvrı, mbaa la kun di halfı i dvrı, di la a bɔrga ba kɔrte. ² La di heme di soj bunma yeli di wali namba ni, hali gu yau te a wakati kun a sa hoj hıgale. ³ Le la gu, vıko mu ni; kunnu u da w̄ı mbala a gında, u w̄ı la a dunıyā zaabi koj dabrıma bɔrı ni. ⁴ La, a wakati kun a Dufre hıgale koj kun tere, Dı tıngıe di bi hoj, a kēn̄ı la hıl di, la di soje Moyızı deyley koj, ⁵ kun patı di hoptı bunma a deyley naıŋı da kammu bej, la di bagı u hagatı a Dufre gında. ⁶ Da gu hııjsı ke həndı di gında la na, a Dufre tıngıe di bi hoj Lenkəm u buna yoro, a Lenkəm hın patı u bolı: «Baaba, mu Sa!» ⁷ Nuı, n ba yele a bɔrga kɔynde la a Dufre bi la ni; la kun n bage a Dufre bi nuı, Dı pata ni a hɔle kun a bi dari.

Pol bıyā kun zuru la Galatı samba sebre

⁸ Pote, na ba hore a Dufre hoj, la a dıfrevı hun ba yele a nyɔv Dufre hoj bɔrı la na. ⁹ La, masaj kun na hore a Dufre, wala u bo ke kun a Dufre hore na nuı, naana na bagrı na go na go a dunıyā koj walıma hun go gaabi i go furo hej ni? Na boj na go na bagı i bɔrı kɔynde? ¹⁰ Na dıbsrı hali gamsı sıyā giɔrɔ, pilav giɔrɔ, wakatıv giɔrɔ la zenə giɔrɔ a se la? ¹¹ M funı ka a warga hun m warge na ni hej be bagı bindı.

Maana Galatı samba bej haytı ba pote bojey koj ni

¹² Mu sabı, m zāanı na, na bage mbala mu kana, saba mıkı mu hagate mbala na kana. Na ba zɔnge mu ni lay. ¹³ Na hındıfu kun pa m sebu na ni a kıbarı dındıvı koj a pote; saba m da ba kanjeýä la. ¹⁴ Mbaa la kun mu kılı bāata koj da ba senifə, na ba huyse mu, na hummı ba sure mu; la na toke mu la na soj mbala a maleeka, wala Zezi Kırıstı hoj gulle. ¹⁵ Nde a bun-dınomı hun m hore la na hej yaa? M dey m pa a kəseti koj : hali maana gu da deya, na lıgɔtra na yıba hej na pa mu. ¹⁶ La masaj, kun m bolu na ni a nyɔv gille m hagate na ałc wala?

¹⁷ Fuma giɔrɔ la wote gu nyajı mbala ba bojı na handa, la ba humnı hej ba háręy; ba bojı da ba kɔrıtı na la mko, da na debı bakı ni. ¹⁸ Kun háręy le na tim la kun háręy wakati kama, la kun wakattı m w̄ı la ten ten da dɔ. ¹⁹ Mu gunda, nakı gille mu gone mu wargrı a kēn̄ı ani yati di hul warga kana, hali fun a Kırıstı bene hal na buna fastı. ²⁰ M da bojı ke m w̄ı ga masanda, da m hɔrɔ kana m weyrı la na ni, saba na wali hej diyē mu nyu.

A sebəlam kun sıtu Hagaarı la Saara feley hej ni

²¹ Nakı bunma boj na yom Moyızı deyley bej, bo na mu ni, na ba dımcıne a deyley naıŋı kun bole wala? ²² Saba gu wárge ke Abraham da la benabu hı: dıdum, a bɔrga, Agaarı la hıl di ni; di dono hoj, a kēn̄ı borkini Sara la hıl di ni. ²³ A bɔrga kej hıle Abraham ni a bɔrɔbi kana a kēn̄ı dıvı hıllı. La a kēn̄ı borkini hoj hıle Abraham ni a bɔrɔbi a Dufre kun bole di pata Abraham gulle. ²⁴ A sebre koj wali tımmıja; la, gu bi le nuı; kēna hı bej hııjsıra aadıma hı. Agaarı a kēn̄ı bɔrga hoj hııjsıra aadı kun a Dufre bage la Moyızı Sinay derga koj ni; dıko gında bej hıle a bɔrı la ba. ²⁵ Agaarı nyajana Sinai derga kun w̄ı a halmı kun ba yıtı Arabı koj ni ; di nyajana

a saga keseygu kun ba yiti Zeruzalem nyaŋ niŋ nangv, la gv fuma dvrw wē la a bɔrū ni. ²⁶ La Zeruzalem a saga keseygu kun wē a dɔba ni koj, a borkini la gv, la gvko le v̄kɔ nya. ²⁷ saba, a Dufre tite bole:

"Nko a kēçŋ̄ ant ba da gunda hon, ti dɔnsɔ,
nko ant ba seme a hv̄lam wolumi hoj ti kaat a būn-dɔmɔn!
Saba a kēçŋ̄ ant ba duge hoj dara a gunda gv kūsi
a kēçŋ̄ ant da a bara borjey hoj". ²⁸ La nakɔkɔ, mv sabu, a Dufre aadı koj gunda la na, Isak kana. ²⁹ La pote, kana a bi kin hvl kana a kēçŋ̄ dvrw hullu nandi da warge a bi kin hvl a Dufre Lejk̄em gaabi ni kej, le da la gv wē nyaŋ mv. ³⁰ La a Dufre tite bole ke ase ? «Gom a bɔrga kej la di bi kej, saba di bi kej ba mentra la a kēçŋ̄ borkini hoj bi kej ga ti tvbū a sa hoj daam.» ³¹ Ko niŋ, mv sabu, u ba yele a bɔrga kej gunda, la a kēçŋ̄ borkini hoj gunda la hv.

Anı pa Zezi a nyɔv la halı dı gille

5 ¹ A Kırıstı hoj tige hu la a bɔrū ni, da u həndi hal u gille. Gvko ni, hiki na gv hāŋst, ka na dugv a fv gorı a bɔrt tarey yondo na kofı ni koynde. ² Mko Pol, m bolu ke na pane ba tu na a bangv, a Kırıstı hoj kun bage na ni koj ba fūrā na ni. ³ M bolu na ni koynde: 'Gv te la tilay a fv dvrw ant pa ba tu di a bangv ni, di yom Moyızı deyley koj dvrw fası.' ⁴ Nakɔ bunma yati a makifumı a deyley hej yoməm ni ben, na kɔrɔtla a Kırıstı hoj, na kuye a bagam hun a Dufre bage na ni. ⁵ La v̄kɔkɔ, la a Dufre Lejk̄em gaabi ni, u daalı la u buna dvrw a hārēy hun u turi tāamhā hej, hun bunma maki a Dufre yibre ni dart ⁶ saba, Zezi Kırıstı hoj bɔrv koj ni, a kaj kun le a kaj keseygu , zu a bangv dı la, wala ba zue a bangv dı, la a kaj kun le a kaj keseygu, fu bojsu a fuma dt hōŋsu ke dt pane a Dufre a nyɔv. ⁷ Na da hurə gv hāŋst, antı la gıl na dt pa na hiki, dt pa na dugv a nyɔv.

⁸ A kaj kun pa na be hiki na dugv a nyɔv koj ba sita a Dufre antı yuri na hoj ga. ⁹ Mbala kana a fuma bolu gv a dabilli nyıwja pata a buuru bondo dvrw hun. ¹⁰ La mko, mu bunde koj tıney la na a Daıjsa yıgani, na ba tıra tassi, a taası srıhı hun kɔrɔtu la mu taası; m nyaa mv, ke antı be la a dangam koj na tilleni hoj, kun la di dvrw, a Dufre pata dt na di yibre ni. ¹¹ La mko, mu sabu, halt fm ēyka m bolu ke a fuma zu a bangv la a tilay, ase gille ba wargrı mu koynde? La hali m bage le, kun m weyri a Kırıstı antı ba banje a dāyrē koj nyunt weya ba heme gv wargrı fv kā koynde. ¹² M bole bunma wē na tilleni ba dangrı na bej ni, ke ka ba hiki a bangv koj ten ten ni ; maana ba sukv ba gille.

U hɔrɔ kana u fey, kun v da u gille koj yoro

¹³ Mu sabu, a Dufre yıre na la da na da na gille. La, ka na da na gille daam koj na bagrı kun dɔndv na humni zaabi hej ni, hāŋst na dombə na hōŋsu ke na bojə domba. ¹⁴ Saba Moyızı deyley hej dvrw wē la a weyga kej yoro: «N bojsrə n dondo kana n boj n gille.» ¹⁵ La na dvummuk̄a dombə a vati kana, la na wōmmu dombə, daa na na gille, ke na bella kendiḡt la dombə yeyam.

A kvlɔ bojey zaabi kun boj la a Dufre kun boj ba yele gv dvm dɔ

¹⁶ Ko ye na kun m bolu na ni: dugv na a Dufre Lejk̄em din na ; lenı na ba bagra a kvlɔ bojey zaabi kun boj. ¹⁷ Saba a kvlɔ bojey zaabi hej wollə la a Dufre lejk̄em koj, a Dufre lejk̄em koj wollu a kvlɔ bojey zaabi hej. saba, a Dufre Lejk̄em, la a kvlɔ bojey zaabi tārā dombə, i h̄i hej ba makra la dombə, gv pa na dey na bagi kun na boj. ¹⁸ La hali a Dufre lejk̄em la dıntı na, na go Moyızı deyley koj dabrı ni koynde. ¹⁹ U nyaa ke kun a kvlɔ koj bojey zaabi hej bella, a dulagam, a lalo tarey, a ba kale, ²⁰ a toorou pɔtulam, a sēv wɔlamlam, a alle la a ba dɔmɔna dombə, a bun-zami,

la a bun-hunnam, a sabiire, a tā-dombə , a körətam, ²¹ a kaŋ boŋey zaabi, a hunam nyɔam gamsu, a diw pile, la a wali zaabiñ sörhi hin nyaj hej la i dombə. M bolu na ni gu maŋsan niŋ, kana m bole gu na ni pote, ke binma dvr̥u bagrı a tomə hej kana go tige a Dufre yu hej yoro.

²²La, a Dufre leŋkəm patı hu: a boŋey, a bun-dənɔmı, a bəeni la a bun-sum, a hārēy, a hārēy bagam, a nyɔu bagam, ²³a bun-bɔrmı la a nyi-ngulle, Moyizi deyley koŋ ko ba tārā hin kal hej dvr̥u. ²⁴La, a fuma binma le Zezi Kırıstı sabu bej duge a kulo koŋ boŋey zaabi hej dvr̥u a sum dāyrē koŋ nyu ni. ²⁵Kun gu kunde ke a Dufre leŋkəm la patı hu a feyley koŋ, u dvugv a Dufre leŋkəm nahi din hu. ²⁶Ka u be bagi a gille pötəlba, ka u yari dombə nyiyā, ka u bagi a bun-zamı la dombə.

U hème u hājsı dombə

6 ¹Mu sabu, hali fu kunde fu a zoŋgret yoro, nakə binma a Dufre leŋkəm dunti namba hājsı dı la a bun-bɔrmı, dı go a bɔrv hifugu koŋ ni. La ani kama mu daa du gille ka dı be sol a tigı ye-n-na yoro. ²Hājsı na dombə na dege dombə degrey a Kırıstı hoŋ bɔrv koŋ nyuni, ke leni na hibol Dı deyley. ³Hali a fu nyifa a fu keseyo la dı, kunde kaŋ kā dö dı, dı zoŋgmma dı gille. ⁴Ko, fu kama hème dı mey dı gille tomde dı ye, kunde dı dey dı bagi a bun-dənɔmı, dı bagra a bun-dənɔmı dı gille tomə nahi gille, la ka gu bagi a gille a magalam la a sɔrba . ⁵Saba, fu kama defa dı gille wali.

Kana a fu dige a Dufre keɔgv yoro dı buntu

⁶Antı ba seböl a Dufre weyga tofə dı zaŋ dı daam kun dı hōfu dı teri la ani seböl dı. ⁷Ka na zoŋgom na gille ; fu dey dı mom a Dufre. Kun a fu dige, guko dı buntu. ⁸Saba antı digi kun a kulo boŋey zaabi koŋ boŋ, dı bunta kun a kulo boŋey zaabi kun hulu: a sum . La, antı digi kun a Dufre leŋkəm boŋ, dı bunta kun a Dufre Leŋkəm hulu: a feyley kun ba kendra. ⁹U tim la a hārēy bagam ka u dvugv, ke a wakatı bene te, u narā i bu, halı u ba duge. ¹⁰Koŋ gille, kaŋ kāa dvr̥u sōrē, u da kana u bagrı a hārēy maana u bagi hi a fuma dvr̥u ni, la kun kū, u bagi hi binma u la ba mente a Kırıstı hoŋ bɔrv koŋ ni bej ni.

Pol tıte koŋ kendıgam weynı

¹¹Na ni a wārgam bu kebey hej koŋ, m gille wōnde la wārgı hi na ni. ¹²Binma boŋ ke ba na ba, a fubı nyay ni gille bej la kaman na ke na zu a banġv; kun ba boŋ dvr̥u, ka a fu be wargı ba a Kırıstı hoŋ sum dāyrē koŋ gille. ¹³Bako binma zu a banġv bej gille ba bagra Moyizi deyley kun bole; la ba boŋe ba pa nakə zu a banġv, ba da ba pötəl ba gille. ¹⁴Hali la mko, a Daŋsa Zezi Kırıstı hoŋ sum dāyrē koŋ ten ten ni mko dubey wē; saba guko gille, a duniyā koŋ kun gömmu m ba gömma gu, kun m gömmu, gu ba gömma gu. ¹⁵Saba a fu zue a banġv wala dı ba zue gu ba fūrā; la a Dufre go dı ti hu taka la fūrā. ¹⁶Binma dvr̥u sountu m seblamftı hej, maana a Dufre bəeni la dı wōmgam tugo la ba, bako la a lsrayel a Dufre fuma bej dvr̥u ni. ¹⁷Koŋ, kun kurgı la maŋsan, ka fu kā go dı wargı mu, saba mu hōfa Zezi seere koŋ gille, a warga talftı mu kulo koŋ ni. ¹⁸Mu sabu, maana u Daŋsa Zezi Kırıstı hoŋ ti na ni a barkə. Amina!